

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	ART 208 Fine arts, 6 AKTS
	Departament	Memarlıq və Dizayn
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026/27-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	İskəndər Məmmədov Hüseyn İbrahimov
	E-mail:	isgandar.mammadov@khazar.org huseyn.ibrahimov@khazar.org
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər filialı 315-ci otaq Bakixanov filialı 106-cı otağ
	Məsləhət saatları	Tələbələrle razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər		
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas dərsliklər: 1. Giovanni Civardi “Portret dərsləri” Great Britain-2002 2. Burne Hogarth “İnsan başının rəsmi” New York-1989 3. Gottfried Bommers “Canlı naturadan rəsm işləmək” Great Britain-2011 4. Stephen Roger Peck “Rəssamlar üçün insan anatomiyasının atlası” London-1982 5. Sarah Simblet “Rəssamlar üçün anatomiya” Great Britain-2001 6. İnternet resursları	
Kursun təsviri	Gələcəkdə memar kimi fəaliyyət göstərən tələbələrə peşəkar bilik və bacarıqlar vermək, onun rəssamlıq sahəsində yaradıcılıq qabiliyyətlərini inkişaf etdirmək, nəzəri olaraq rəssamlıq sənətinin əsaslarını öyrətmək, müxtəlif dövrlərin rəssamları və onların yaratdığı əsərlərlə tanış olmaq və müstəqil yaradıcılığa hazırlamaqdır. Rəsm fənninin öyrədilməsi, tələbəyə, həm ətrafında gördüklərini, həm də xəyal etdiyi mövzuların təsvirə çəkmək bacarıqlarını inkişaf etdirir.	
Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi “Memarlıq” ixtisasında təhsil alan tələbələrə semestr ərzində rəsm və rəngkarlıq fənləri ilə tanış etməkdir. Bu məqsədə əsasən, tələbələrə rəssamlıq dərslərini təcrübi şəkildə öyrətməkdən başqa, nəzəri biliklər də verilir. Belə ki, dərs əsnasında müəllim tərəfindən mövzuya aid müxtəlif nümunələr göstərilir və tələbələrə birlikdə təhlil edilir. Nəticədə tələbələrin həm yaradıcılıq qabiliyyəti inkişaf edir, həm də nəzəri biliyin artması, onların müəllim kimi fəaliyyət göstərməklərində önəmli rol oynayır.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsədəuyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaq; • Rəsm dərslərini praktik olaraq öyrənməklə təcrübələrini memarlığa aid olan eskizlərdə rahatlıqla tətbiq edə biləcəklər; • Rəngkarlıq fənnində qazandıqları təcrübələri interyer dizayn layihələrində həyata keçirə biləcəklər;	

Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi	x	
	Praktiki tapşırıqlar	x	
	Praktiki məsələnin təhlili	x	
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Tapşırıq1	17.10.2026-ya kimi	10 bal
	Tapşırıq2	21.11.2026-ya kimi	10 bal
	Tapşırıq3	26.12.2026-ya kimi	10 bal
	Fəallıq	Semestr ərzində	5 bal
	Davamiyyət	Semestr ərzində	5 bal
	Aralıq imtahanı	Müəyyənləşdirilmiş tarix	25 bal
	Final imtahanı	Müəyyənləşdirilmiş tarix	35 bal
	Yekun		100 bal
Tədris qaydaları	Tapşırıq Semestr ərzində verilən hər bir tapşırıq üçün müəyyən edilmiş son təhvil müddətinə qədər tələbələrin işləri yoxlanılır, qiymətləndirilir və müvafiq qiymətlər elektron jurnalda daxil edilir. Aralıq imtahanına qədər yerinə yetirilən 1 tapşırıq üçün 10 bal, aralıq imtahanından sonra final imtahanına qədər yerinə yetirilən 2 tapşırıq üçün isə ümumilikdə 20 bal nəzərdə tutulur. Tapşırıqların qiymətləndirilməsində əsas meyar tələbənin verilmiş tapşırığı müəyyən edilmiş tələblərə uyğun, keyfiyyətli və tam şəkildə yerinə yetirməsidir. Fəallıq Fəallığa ayrılan 5 bal semestrin sonuna qədər müəllim tərəfindən verilən ev tapşırığı üçün nəzərdə tutulub. Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqə gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərslərin saatına buraxılır. Hər 2 qayıb üçün 1 bal çıxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərslər buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. İmtahanlar Aralıq imtahanı sentyabr, oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı isə noyabr və dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Fənni bitirmək qaydası Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları		

		Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.	
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Sillabusla tanışlıq 1-ci tapşırıq Həndəsi fiqurlardan ibarət natürmortun qurulması. Kompozisiyanın vərəq üzərində yerləşdirilməsi, əşyaların ölçü və nisbətlərinin müəyyənləşdirilməsi. Tapşırıq qara qələmlə yerinə yetirilir.	Həndəsi fiqurlardan ibarət natürmortun kompozisiya eskizlərinin hazırlanması. Əşyaların vərəq üzərində düzgün yerləşdirilməsi, ölçü və nisbətlərin müəyyənləşdirilməsi.
2.		Əşyaların konstruktiv quruluşunun, forma və nisbətlərinin qara qələmlə işlənməsi. Fiqurların perspektiv və məkan münasibətlərinin dəqiqləşdirilməsi.	Natürmortun qara qələmlə konstruktiv quruluşunun işlənməsi. Əşyaların forma, perspektiv və nisbətlərinin dəqiqləşdirilməsi.
3.		İşıq mənbəyinin müəyyənləşdirilməsi, əşyaların işıqlı və kölgəli hissələrinin, düşən kölgələrin və ton münasibətlərinin qara qələmlə işlənməsi.	Natürmortda işıq-kölgənin tətbiq edilməsi. İşıq mənbəyinin müəyyənləşdirilməsi, işıqlı və kölgəli hissələrin, düşən kölgələrin və tonal münasibətlərin işlənməsi.
4.		Natürmortun işıq-kölgə və tonal həllinin davam etdirilməsi	Formanın həcmliyinin gücləndirilməsi, əsas və ikinci dərəcəli tonların müəyyənləşdirilməsi, əşyalar və fon arasında tonal əlaqənin yaradılması.
5.		Tapşırığın yekunlaşdırılması	Natürmortun ümumi kompozisiya, quruluş, nisbət, perspektiv və işıq-kölgə baxımından tamamlanması. Detalların dəqiqləşdirilməsi və işin yekunlaşdırılması.
6.		2-ci tapşırıq Sadə əşyalardan ibarət natürmort(rəngkarlıq)	Sadə əşyalardan ibarət natürmortun kompozisiya eskizlərinin hazırlanması. Əşyaların vərəq üzərində yerləşdirilməsi, ölçü və nisbətlərin müəyyənləşdirilməsi.
7.		Natürmortun kompozisiya quruluşunun dəqiqləşdirilməsi, əşyaların forma və rəng xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi.	Natürmortun rəng həllinin müəyyənləşdirilməsi. Əşyaların əsas rənglərinin seçilməsi və rəng münasibətlərinin qurulması.
8.		Əşyaların rəng münasibətlərinin, işıq-kölgə və ton fərqlərinin işlənməsi.	Natürmortun rəngkarlıqda işlənməsi. İşıq-kölgə, isti-soyuq və tonal rəng münasibətlərinin tətbiqi. Koloritin formalaşdırılması.
9.		Natürmortun rəng, kolorit və ümumi kompozisiya baxımından işlənməsi, detalların dəqiqləşdirilməsi.	Rəngkarlıq işinin davam etdirilməsi. Detalların işlənməsi, rəng və kolorit bütövlüyünün təmin

			edilməsi, kompozisiyanın tamamlanması.
10.		İşin tamamlanması, rəng və kolorit bütövlüyünün təmin edilməsi, kompozisiyanın yekun qiymətləndirilməsi.	Hazır işin yekunlaşdırılması və təqdimata hazırlanması. Kompozisiya, rəng, kolorit və texniki icranın qiymətləndirilməsi.
11.		Aralıq imtahanı	
12.		3-cü tapşırıq Yarpaq motivi əsasında barelyef kompozisiyası Yaradıcı işin mövzusunun və ideyasının müəyyənləşdirilməsi	Barelyef haqqında ümumi məlumat. Yarpaq formalarının müşahidəsi və təhlili. Yarpaq motivlərinin seçilməsi və kompozisiya eskizlərinin hazırlanması. Kompozisiyanın əsas prinsiplərinin izahı.
13.		Barelyef kompozisiyasının qurulması	Yarpaq formalarının səth üzərində yerləşdirilməsi, ölçü və nisbətlərin müəyyənləşdirilməsi. Forma, ritm və kompozisiya elementləri arasında münasibətin yaradılması.
14.		Yarpaq formalarının barelyefdə işlənməsi	Yarpaq formalarının həcm və relyef baxımından işlənməsi. Relyef dərinliyinin, forma və detalların müəyyənləşdirilməsi. Işıq-kölgə və fakturanın kompozisiyada rolunun nəzərə alınması.
15.		Tapşırığın yekunlaşdırılması	Barelyef kompozisiyasının tamamlanması, formaların və detalların dəqiqləşdirilməsi. Kompozisiya bütövlüyünün və ifadəliliyinin təmin edilməsi.
Final imtahanı			